Ostroměřský zpravodaj

č.: 12 (prosinec) ročník:37 rok:2008 cena:8,-
web: www.ostromer.cz e-mail: mks.ostromer@centrum.cz

rodinnou pohodu po celé vánoční svátky a šťastný vstup do nového roku přeje redakční rada a obecní úřad

Rozsvícení vánočního stromu, adventní neděle

30. listopadu od 16.30 na parkovišti před nákupním střediskem

vystupují děti z mateřské a základní školy, proběhne slavnostní rozsvícení vánočního stromu, občerstvení zajistí Klub žen a dobrý zvuk M. Vobořil.

další plánované akce:

loutkové divadlo
30.11. - 14.00 hod
soubor Martínek...

mikulášské cvičení
2.12. - 16.00 hod
tj Sokol...

křest DVD
12.12. - 17.00 hod
ze sjezdu rodáků...

stolní tenis
13.12. - 9.00 hod
turnaj tj Sokol...

nohejbal
28.12. turnaj Sokol…

myslivecký ples
24.1.09 sokolovna…

„Mikulášská merenda" aneb „Čertí rej"

6. prosince 2008 od 15.00 v sokolovně

Klub žen zve všechny děti a hlavně děti přestrojené za čertíky na odpoledne plné her, soutěží, odměn a dárečků. Těší se na Vás Mikuláš.

Vánoční koncert

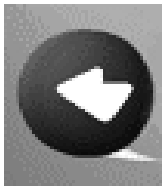
23. prosince 2008 od 18.00 v kapli

vystoupí: Miroslav Vobořil ml., malý dětský sbor, Pavel Jenčovský, František Vích ml. a Daniel Němeček. Výtěžek ze vstupného bude předán na charitu.

Kolektiv členů místního kulturního střediska přivítá každého dobrovolníka, který je ochoten věnovat svůj čas ve prospěch nás všech. Hledáme šikovné lidi, hlavně pro spolupráci při tvorbě Ostroměřského zpravodaje, přípravě sjezdu rodáků a naučné stezky, pořádání kulturních akcí a dalších společenských aktivit.

Zájemci se mohou hlásit u J. Nováka tel. 724 070 345, J. Vobořilové tel. 737 984 740, na obecním úřadě nebo v knihovně tel. 493 691 526.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ:

USTAVUJÍCÍ ZASEDÁNÍ KRAJSKÉHO ZASTUPITELSTVA

Na ustavujícím zasedání zastupitelstva Královéhradeckého kraje se novým hejtmanem stal Lubomír Franc z ČSSD. Hlasovalo pro něj dvaatřicet z pětačtyřiceti nově zvolených krajských zastupitelů. Prvním náměstkem byl zvolen senátor Vladimír Dryml a druhým náměstkem hejtmana starosta Kopidlna Josef Táborský.

Prioritami vyplývajícími z uzavřené koaliční smlouvy jsou: odpuštění regulačních poplatků ve všech krajských zdravotnických zařízeních, převod nemocnic na neziskové organizace, zastavení privatizace sociálních ústavů a domovů důchodců. Koaliční strany (ČSSD, Koalice pro kraj a SNK ED) chtějí také zavést rodinné pasy a urychlit výstavbu dálnice D11 a rychlostní silnice R35. Koaliční strany také obsadily všech devět míst v krajské radě.

Jediným zástupcem Jičínska v krajské radě je Josef Táborský, který chce kvůli nové funkci přehodnotit své dosavadní působení na postu starosty Kopidlna (zástupci Jičínska v minulé radě: Petr Kuřík a Ivan Doležal). Josef Táborský chce, aby 25 procent peněz šlo z kraje na investiční výstavbu. Pro Jičínsko vidí jako priority obnovu komunikací a oblast školství a vzdělávání.

Vedení Královéhradeckého kraje:

hejtman: **Lubomír Franc (ČSSD)**

1. náměstek hejtmana: **Vladimír Dryml** (ČSSD)
   - *resort zdravotnictví*

2. náměstek hejtmana: **Josef Tábrosk**ý (ČSSD)
   - *resort ekonomiky a zahraničních vztahů*

člen rady: **Vladimír Derner** (Koalice pro kraj)
   - *resort majetkoprávní*

člen rady: **Helmut Dohnálek** (SNK ED)
   - *resort regionálního rozvoje a cestovního ruchu*

člen rady: **Jiří Nosek** (ČSSD)
   - *resort školství a kultury*

člen rady: **Josef Ješina** (ČSSD)
   - *resort dopravy a silničního hospodářství*

člen rady: **Jan Tippner (**ČSSD)
   - *resort životního prostředí a zemědělství*

člen rady: **Miroslav Uchytil** (Koalice pro kraj)
   - *resort sociální*

j. novák

MIKROREGION PODCHLUMÍ:

10 REGIONÁLNÍ ZNAČKA „PODKRKONOŠÍ REGIONÁLNÍ PRODUKT ®“

Značka ve tvaru stylizované zvlněné podhorské krajiny s kopci a údolími odkazuje na název regionu Podkrkonoší - malebná krajina na jaře zahalena záplavou květů stromů ovocných, v létě plody a zelení se skví.

Jistě Vás hned napadne otázka, co je vůbec regionální značení výrobků? Z českých a moravských regionů pochází pestrá paleta výrobků, které jsou spojeny s tradicí a umem místních lidí. Pro tyto výrobky se u nás zavádějí regionální značky, které garantují jejich původ, originalitu a vazbu na konkrétní území. V současné době je značení místních výrobků zavedeno v 9 oblastech - Krkonoše, Šumava, Beskydy, Orlické hory, Moravský kras, Vysočina, Górolsko Swoboda, Moravské Kravařsko a Polabí.

V regionu Podkrkonoší funguje regionální značka „PODKRKONOŠÍ regionální produkt®“ od července 2008. Značku uděluje MAS Podchlumí o.s. řemeslným výrobkům zemědělským a přírodním produktům. Cílem značení je zviditelnit úrodný region Podkrkonoší a pomoci zdejším výrobcům. Značka usnadní orientaci zákazníkům - a to jak turistům, kteří si chtějí odvézt skutečně pravý suvenýr z Podkrkonoší, tak místním obyvatelům, kteří chtějí nákupem podpořit především „své“ výrobce! V září zasedla v Holovousích poprvé dvanáctičlenná certifikační komise místní akční skupiny Podchlumí o.s., aby udělila třem úspěšným žadatelům první certifikáty pro jejich výrobky a produkty.

Prvními hrdými nositeli značky jsou: „Pravé hořické trubičky s.r.o.“ - pana Václava Klůze z Miletína, „Dobrovodské kysané zelí červené a bílé“ a „Ovoce - jablka“ Petra Kareše z Ostroměře. Certifikáty byly výrobcům slavnostně předány 4. října v rámci Slavnosti holovouského malináče.

Veškeré informace o značení, fotogalerii, články naleznete na:
www.podchlumi.cz nebo
www.domaci-vyrobky.cz
Kontakt: 493691031 (IC Holovousy),
e-mail: info@holovousy.cz

mas podchlumí o.s.

ZPRÁVY Z NAŠÍ OBCE:

5. VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

Z veřejného zasedání zastupitelstva obce Ostroměř , které se konalo 29. října 2008 v zasedací místnosti obecního úřadu, pro vás vybíráme:

Zastupitelé na jednání schválili záměr prodeje pozemku p.č. 108/17 v katastrálním území Ostroměř.
Křižovatka ulic T.G. Masaryka, U Splavu a 5. května - zahrada - výměra 413 m^2.

Obecní zastupitelstvo schválilo podání žádosti o dotaci na vybudování rozšíření kanalizace a pověřuje starostu k projednání stavebního povolení na rozšíření kanalizace na Obec Ostroměř. Dále zastupitelstvo schvaluje podání žádosti na představenstvo VOS Jičín o příspěvek na dofinancování případné dotace.
VOS Jičín již delší dobu požaduje po obci Ostroměř finanční příspěvek na

dobudování veřejných částí přípojek v rámci I. etapy stavby kanalizace, která právě v naší obci probíhá. Zastupitelé proto uvažují o tom, že by vstoupili do budování obecní kanalizace a rozhodli se pokusit o získání dotace na dobudování rozšířené části kanalizace, která v této části (I. etapě) jejího budování nebude realizována. Získaná dotace na rozšířenou část však zcela jistě nebude 100 % (počítá se 70-90 %) . Proto se obrátí na představenstvo společnosti VOS Jičín, jestli bude případnou nynější finanční podporu na veřejnou část přípojek v I. etapě, kompenzovat v budoucnosti svou účastí na dofinancování případné dotace na stavbu rozšířené části kanalizace.

Dále zastupitelé rozhodli o schválení rozdělení druhé části finančních prostředků z rozpočtu obce jednotlivým organizacím dle návrhu komise pro sportovní a zájmovou činnost následovně:
12 tisíc korun - Dětské centrum Ostroměř, 6 tisíc - Klub žen v Ostroměři, 6 tisíc - dorost SDH Ostroměř, 8 tisíc - Tělovýchovná jednota Sokol Ostroměř, 5 tisíc - Rybářský svaz, 1,5 tisíc - Klub českých turistů Ostroměř, 1,5 tisíc - Český zahrádkářský svaz v Ostroměři, 60 tisíc - Střelecký klub Ostroměř, 30 tisíc - Tělocvičná jednota Ostroměř. Celkem 130 tisíc korun. Dalších 70 tisíc korun bylo rozděleno již v průběhu roku 2008.

Rozhodující orgán obce neschválil záměr prodeje pozemku p.č. 107/1 v katastrálním území Ostroměř.
Pozemek ve vnitrobloku tvořený ulicemi: T.G. Masaryka, Hradišťská, Ohrada a Tyršova - orná půda - 1079 m^2.

Dále neschválil záměr prodeje pozemku p.č. 585/7 v katastrálním území Ostroměř.
Pozemek v ulici Spojovací - ostatní plocha - výměra 193 m^2.

Obecní zastupitelstvo neschválilo veřejnou vyhlášku o regulaci hluku ve dnech pracovního klidu, kterou zastupitelstvu navrhl občan obce.

Zastupitelé neschválili smlouvu o úhradě veřejných částí kanalizačních přípojek do projednání financování rozšíření sítě kanalizace. *(viz podání žádosti o dotaci...)*

Závěrem zastupitelstvo obce vzalo na vědomí také zprávu kontrolního výboru. *Kontrolní výbor konstatoval, že starosta obce se vždy na začátku veřejného zasedání zastupitelstva vrací k plnění usnesení z minulých zasedání. Jednotlivá usnesení obecního zastupitelstva se vždy průběžně plní a kontrolní výbor v nich neshledal žádné nedostatky.*

j. novák

OHLÉDNUTÍ ZA LETOŠNÍM ROKEM

4/08 zahájena výstavba kanalizace
5/08 rekonstrukce divadelní techniky a elektr. rozvodů v MKS (loutková scéna)
5/08 parková úprava před školou a přemístění busty E.Štorcha
5/08 pokládka nového asfaltového koberce včetně silničních obrubníků v Domoslavicích
6/08 sjezd rodáků Ostroměře a přilehlých obcí, vydání DVD a Almanachu
9/08 oprava střechy na školní jídelně
11/08 přejmenování loutkového divadla
11/08 zájezd do divadla „Na Fidlovačce“
11/08 zpracování DVD ze sjezdu rodáků

Byly zpracovány tyto projekty a studie: Hlásek, rodný dům E. Štorcha, náves v Domoslavicích, dětské hřiště za školkou, víceúčelové hřiště za školou, vodovod do Sylvárova Újezdu a Domoslavic.
Pro zateplení ZŠ byl zpracován energetický audit.
Na OÚ byla provedena komplexní archivace a dále digitalizace historických fotodokumentací a filmových záznamů.

Pro příští rok 2009 připravujeme tyto kulturní pořady:
zájezd do Národního divadla dne 14.3.2009 (budou vypraveny 2 autobusy)
ostroměřské letní slavnosti ve dnech 1-2. srpna 2009, na které se nám podařilo zajistit do hlavního programu tříhodinové vystoupení Evy a Vaška.
zájezd na podzim do divadla.
vánoční koncert v kapli Nejsvětější Trojice

oú ostroměř

OBECNÍ ÚŘAD OSTROMĚŘ
tel. 493 691 526, tel. 493 691 148 (fax),
Úřední hodiny:
pondělí a středa: 8.oo - 11.3o hod, 12.oo - 17.oo hod
e-mail: ou@ostromer.cz

Aktuality o dění v obci a také mnoho dalších informací na webových stránkách obce: www.ostromer.cz

---

STÍNY: (158)

... 7.11. Tvrdě spíte? Tak pozor na drzé zloděje:
Do rodinného domu v Ostroměři se vloupal v noci ze čtvrtka na pátek 7. listopadu dosud neznámý pachatel, který se dovnitř dostal oknem na toaletě. Od vloupání do neodradila ani ta skutečnost, že v domě spala jeho třiasedmdesátiletá majitelka a její pes. Ten sice zaregistroval jeho přítomnost v domě a začal štěkat, ale důchodkyně tomu nevěnovala velkou pozornost a pouze hlídače okřikla. Až ráno zjistila, že ji zloděj v kuchyni odcizil dva prsteny ze žlutého kovu a z peněženky několik set korun. Celková škoda byla vyčíslena na nejméně 4 tisíce korun. Po drzém zloději teď pátrají hořičtí policisté.
... 12.11. Rvačka na nádraží:
Vlakové nádraží v Ostroměři se stalo v nočních hodinách svědkem napadení dvou mužům. Předmětem jejich sporu byla přítelkyně jednoho z nich. Vše začalo slovní rozepří, která postupně přerostla ve fyzické napadení. Nakonec se do bitky vložil další muž, který je od sebe odtrhl. A že nešlo jen o takové „kočkování“, hovoří zranění jednoho z nich, který má zlomený nos a k pohmožděná žebra.
... 17.11. Odcizené auto a vykradená dílna:
Během posledních několika dnů se vloupal dosud neznámý zloděj do dílny v Domoslavicích, kde ze zaparkovaného vozidla odcizil kola a z jeho interiéru si navíc odnesl světlomety

připravené k montáži, klíčky od vozidla, sadu montážních klíčů a další věci. Z prostranství před dílnou navíc odcizil vozidlo Ford Transit červené barvy. Celková škoda byla vyčíslena na víc než 200 tisíc korun. Případ šetří hořičtí policisté.

okresní policie čr v Jičíně

ZE SPORTU:

… 2.12.08 - Mikulášské cvičení
(TJ Sokol Ostroměř - sokolovna Ostroměř)
Tělocvičná jednota Sokol Ostroměř pořádá pro sokolské děti „mikulášské cvičení“. Srdečně zveme všechny děti, rodiče, prarodiče.
V úterý 2. prosince 2008 od 16 do 17:30 hodin v ostroměřské sokolovně.

Vybíráme:	děti (z TJ Sokol Ostroměř)	40,- Kč
	děti (nečlenové)	60,- Kč

… 13.12.08 - 3. roč. Vánočního turnaje ve stolním tenisu
(TJ Sokol Ostroměř - sokolovna Ostroměř)

Tělocvičná jednota Sokol Ostroměř pořádá 13. prosince 2008 v ostroměřské sokolovně 3. ročník vánočního turnaje ve stolním tenisu neregistrovaných. Občerstvení zajištěno.

Startovné:	děti do 15 let:	10,- Kč
	dospělí:	40,- Kč

… 28.12.08 - 2. roč. Silvestrovského turnaje v nohejbalu
(TJ Sokol Ostroměř - sokolovna Ostroměř)

… 17.1.09 - 1. ročník zimního turnaje ve volejbalu
(TJ Sokol Ostroměř - sokolovna Ostroměř)

PŘÁTELSKÉ UTKÁNÍ VE VOLEJBALU

Volejbalisté Tělovýchovné jednoty Sokol Ostroměř sehráli ve středu 5. listopadu od 19:00 hodin tradiční přátelské utkání s družstvem ze Šárovcovy Lhoty. Bylo to již patnácté vzájemné utkání obou soupeřů. Tentokrát se hrálo v tělocvičně ZŠ E. Štorcha v Ostroměři. Utkání skončilo spravedlivou remízou **3 : 3**. Celková vzájemná bilance přátelských utkání je teď 5x vítězství, 2x remíza a 8x prohra z pohledu ostroměřských volejbalistů.

Sestava Ostroměře: Bejrová M., Divoká O., Gabrielová L., Hladík M., Johnová J., Krátký M., Malík J., Novák J., Nový L., Sedláčková S., Švanda J., Tomeš J.

j. novák

Pozn.: Žádáme občany, kteří se zúčastní nějaké sportovní akce, aby nám o tom podali alespoň krátkou zprávu buď na e-mail: mks.ostromer@centrum.cz nebo na č. 724070345. Týká se i jiných akcí než sportovních, děkujeme předem za spolupráci.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA E. ŠTORCHA

PROJEKTOVÝ DEN „AŤ ŽIJÍ STRAŠIDLA“

A konečně přišel námi všemi očekávaný čtvrtek 30.10. Den, na který byl do ostroměřské školy do 5.třídy svolán sjezd strašidel s názvem „Ať žijí strašidla“. V 7:15 vypukly poslední přípravy k dotvoření prostředí třídy - změny v uspořádání lavic, židlí, jiné místo pro koberec, výzdoba oken z přinesených gelových obrázků i dozdobení různými strašidelnými předměty.

Před třídou na schodišti nás vítali vydlabaní svítící dýňáci. Strašidla se dopřevlékla, dolíčila a sjezd mohl začít. Ale nebyl by to správný sjezd, kdyby na něm chyběla prezenční listina strašidel. Každé strašidlo se podepsalo svým strašidelným jménem, vyzvedlo si jmenovku s pořadovým číslem pro zasedací pořádek. A aby se strašidla nenudila, než se všechna podepíší, měla zadán první úkol - „Vymysli a napiš, co nejvíce příkladů jejichž výsledkem bude právě tvé pořadové číslo“, a tak strašidla vymýšlela a počítala. Druhým úkolem bylo vystřihnout strašidýlko ze čtvrtky. Prezenční listina byla podepsaná. Dostavila se všechna strašidla, jen jedno nemohlo přijít kvůli nachlazení (i strašidýlka mají svá trápení). Mrzelo nás to, ale přáli jsme mu, aby se brzy uzdravilo a zase mezi nás přišlo.

A pak už to opravdu vypuklo. Strašidla si zatančila strašidelný tanec. V tanci se i představila a uvítala mezi sebe i první třídu. Pak si sesedla do “tajemného kruhu“ se svítícím dýňákem uprostřed. Vyprávěla si, četla strašidelné příběhy z různých zdrojů - z knih, z internetu, z časopisů, ze života i vymyšlené. Diskutovala o tom, co se může zakládat na pravdě, co je zcela jistě vymyšleno, čeho se bojí dnešní děti, čeho se bát nemusí a čeho ano.

Teď už víme, jak chránit vlastní bezpečnost. Poté jsme pracovali s vystřiženými strašidýlky- na krk jsme jim napsali jejich jméno a na bříško jsme vymýšleli příbuzná slova ke slovu strašidlo. Na záda jsme mu každý prozradil své tajemství. Chtěli byste vědět jaké? To vám neprozradíme! Je to prostě ta-jem-ství!

Také strašidla mají hlad a tak na nás čekala místní restaurace „U Strašidelného stolu“. Každé strašidlo mělo nějakou tu hrůzostrašnou svačinu - krvavý kečup v housce, práskací prášek, žvýkací želé zuby či oči, krvavé pití aj.

Ovšem to bylo jen výjimečně. Samozřejmě víme, jaká strava je i pro nás strašidla zdravá. Také jsme pracovali ve skupinách. Řešili jsme praktické matematické slovní úlohy. Pracovali jsme i s doplňovacím cvičením „Strašidelné cestování“, které jsme si převyprávěli a dovyprávěli možné závěry a řešení příběhu. V kroužku jsme si prohlédli obrázky a diskutovali o právech, ale i povinnostech dětí. Vytvořili jsme i čtyři obrazy noční oblohy s fázemi měsíce a dotvořili jsme i příbytky pro strašidla z geometrických těles. Mluvili jsme také o prožívání podzimních svátků nejen u nás, ale i v zahraničí. Získali jsme novou zásobu anglických slovíček. Ale nejvíce jsme se těšili na Přímé televizní vysílání ST5T (Strašidelné televize 5. třídy) ze Sjezdu strašidel s názvem ze „Strašidelného života“. Již dopředu jsme měli vše připraveno. Měli jsme dostatek času na přípravu, jelikož ta byla součástí domácí přípravy. Bylo vybráno vedení televize - ředitelka, která koordinovala práci vedoucích jednotlivých redakcí - redakce úvodních zpráv, dopravy, počasí, reklamy i chvilky strašidelné poezie. Při vlastním „natáčení“ jsme zde měli i funkci klapky, kameramanů i maskérek. Všichni se svých rolí zhostili na velkou jedničku! Samozřejmě jsme vysílání zdokumentovali na videokameru. Měli jsme také možnost výsledek natáčení zhlédnout, zkrátit, vymazat, dotvořit.

Na závěr sjezdu se samozřejmě sešli zástupci tisku, aby informovali veřejnost o prožitém „Sjezdu strašidel“. Všichni jsme se shodli, že tu byla spousta legrace a ten den jsme si hezky strašidelně užili! Takže „Ať žijí strašidla!“ - 5. třídy a všechna ostatní, ale jen ta hodná a veselá.

Za redakce: Strašidelný plesk, Strašidelná fronta,
Strašidelné Aháááááá, Strašidelný třesk,
vondráčková vlaďka, třídní učitelka 5.třídy

PŘÍRODOVĚDNÝ DEN

Čtvrtek 6.11. jsme si naplánovali jako přírodovědný den a tak jsme ho také prožili.

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové připravuje výukové programy o Zemi a vesmíru i pro školy. Pro 5.ročník, předmět přírodověda, je to program nazvaný „Sluneční soustavou“ - Slunce, Země, planety a jejich měsíce.

Po příjezdu do hvězdárny a planetária jsme měli možnost ve vstupní hale zhlédnout stálou expozici a výstavu. Děti se mohly zvážit na kosmické váze. Ta jim ukázala, jakou hmotnost by měly na Zemi, na Měsíci, na Jupiteru, na Slunci a ve stavu beztíže. Byl zde také k dispozici počítač s obrazovými informacemi z astronomie a kosmonautiky. Náš hlavní program začal v části, kde je umístěno telurium. Zde byly s dětmi rozebrány příčiny střídání dne a noci, ročních období a fází Měsíce s využitím teluria a bylo jim předvedeno zatmění Slunce a Měsíce.

Poté jsme se přesunuli do planetária, kde jsme mohli spatřit hvězdnou oblohu s hvězdami a souhvězdími viditelnými na noční obloze právě v listopadu. Děti se naučily najít sever pomocí Severky - Polárky i poznávat některá souhvězdí např. Velkého a Malého psa. Navštívili jsme také kopuli s dalekohledem, kde jsme mohli pozorovat Slunce v projekci. Cestou od dalekohledu bylo možné provést pokus s Foucaltovým kyvadlem a přesvědčit se o otáčení Země. Pak jsme se přemístili do kinosálu na projekci filmu „Sluneční soustava“. Film byl doplněn o nové poznatky a snímky pořízené kosmickými sondami a Hubblovým teleskopem. Byly nám zde předvedeny i zmenšené modely planet pro představu a porovnání jejich velikostí k sobě navzájem, ale i ke Slunci.

Nejen, že si zde děti zopakovaly, prohloubily a získaly nové vědomosti, ale tento program jim přinesl i mnoho prožitků a nových pocitů. Nadšení se ozývalo v planetáriu- v okamžicích, kdy se nad dětmi otevřela točící se hvězdná obloha a děti nemohly uvěřit, že se obloha točí díky projektoru a ony sedí nehybně na sedadlech. Podobný pocit jim přinesla i otáčející se kopule ve hvězdárně. Po programu měly děti možnost si koupit tmavá sklíčka na pozorování Slunce, informační brožury, brýle pro trojrozměrné vidění, pohledy a další zajímavé věci.

Náš „výlet“ však neskončil prohlídkou hvězdárny a planetária. Chtěli jsme se na vlastní oči přesvědčit, co nabízí hradecké „Obří akvárium“. A tak jsme zde ve výstavní expozici zhlédli část tropické flóry a fauny Jižní a Střední Ameriky. Prohlédli jsme si obměňovanou výstavu exponátů. Ocitli jsme se na tropické lávce v deštném pralese a po zdolání tmavého úzkého schodiště i na dně sladkovodní tropické tůně se společenstvím ryb z Amazonky. Nejvíce nás zaujali zvláštní krunýřovci a hejna společenských býložravých piraň, která proplouvala nad našimi hlavami i kolem nás. V prvním poschodí jsme viděli přírodovědný film. A pak jsme se již s chutí a s mnoha zážitky vrátili z dalekých výletů domů.

vondráčková vladimíra, třídní učitelka 5.třídy

INZERCE:

Žaluzie Sedlák

Montáž, prodej, servis. Žaluzie - řetízkové na plastová a dřevěná eurookna - vertikální. Silikonové těsnění, lamelové dveře, sítě proti hmyzu. Předokenní rolety, hliníkové s polyuretanovou výplní. Montáž originálních zastínění do střešních oken VELUX.

Nová služba - půjčovna PROFI-STROJE na čištění Koberců a čalounění zn. Karcher-Puzzi 100

Vlastimil Sedlák, Máchova 1431, 50801 Hořice
tel.fax: 493623711, mob. 737744821,
www.volny.cz/zaluzie-sedlak

Papírnictví - Tabák, Vyhnálek nabízí

Vánoční a silvestrovská přání, drobné dárky, vánoční balící papír a mnoho dalšího s vánoční tematikou.

Denní tisk, časopisy, psací potřeby, knihy, foto-servis, dárkové předměty, tašky, blahopřání, okenní folie, dobíjení kreditu mobilních operátorů přes on-line terminál Sazky. Sportka, šťastných deset, keno…, předprodej vstupenek a mnoho dalšího.

Otevřeno každý den pondělí až pátek: 6:30-11:30 a 12:30-16:30, sobota: 6:30-11:00 a neděle: 8:00-10:00.

PŘÍSPĚVKY ČTENÁŘŮ:

VYZNEJTE SE VE VAŠICH PENĚZÍCH (3)

V minulém článku jste se dozvěděli, jak lze ušetřit významné částky na hypotéce. Stačí k tomu včas a vhodným způsobem komunikovat s bankou. Dnes si povíme, jakým způsobem lze ušetřit hodně peněz i na Vašich pojistkách.

Lidé mnohdy nakupují pojistky jenom podle toho, co jim poradí pojišťovací agenti. Nejčastějšími argumenty prodejců bývá vysoké zhodnocení peněz, daňová úspora nebo připojištění zdarma. Přitom pojistka už v samotném názvu napovídá, k čemu má sloužit. K pojištění. K zajištění takových situací, které bychom sami finančně nezvládli. Ztráta střechy nad hlavou po povodni nebo požáru nás může výrazně ekonomicky ohrozit. Rozbité okno ale zvládneme zaplatit sami. Podobné to je u životních a úrazových pojistek. Když někdo po autonehodě zůstane invalidní, přichází o budoucí příjmy v hodnotě stovek tisíc nebo milionů korun. Je to velké riziko, které se vyplatí mít pojištěné. Zlomená ruka nebo vyražený zub je událost, která nás ekonomicky neohrozí a je zbytečné za takové riziko platit. Více informací k pojistkám najdete na webu v odkazu „Vyznejte se v pojištění“.

TIP pro Vás:

Podívejte se do Vašich majetkových i životních pojistek a vypište si na papír všechna rizika, která máte pojištěna. Vedle těchto rizik si napište, kolik Vás každé riziko měsíčně stojí. Potom rozdělte rizika na důležitá a nedůležitá. Máte pojištěna všechna důležitá rizika? A na správné částky? Kolik Vám vyplatí pojišťovna v případě totální škody na nemovitosti? Sečtěte, kolik platíte za nedůležitá rizika. Za rizika, které pro Vás nejsou důležitá, neplaťte. Ušetřené peníze si dávejte stranou a vylepšete si tím třeba ekonomickou kondici v penzi.

Na webu si stáhněte kalkulačku a spočítejte si, kolik byste vydělali za deset let, pokud byste tuto částku měsíčně odkládali do podílového fondu s výnosem 5%. A potom si zkuste spočítat, kolik byste vydělali, kdybyste tuto částku investovali dvacet let do akciového podílového fondu s výnosem 8%. Na pojistkách se dá vydělat i jinak, ale o tom se dočtete v dalších článcích.

www.milenahlavackova.cz

55 LET STARÁ POHÁDKA

Vánoce, děti a pohádka patří k sobě. Zdalipak dnešní děti porozumí pohádce, kterou před 55ti lety vypravoval dědeček svým vnoučatům.

Ryl bednou jelen hrál a tence chtěl polívat jak se jede líhem v jeho myši. I obléhl se jako churý doutník a vyndal se na vestu. Přilil k jednomu bradu, který byl jídlem rohatého soutěživého vykýře. Vrána byla pevně zapřena a doutník marně brousil, aby mu odepřeli. Modrý hrál se vrátil domů, sebral mnoho vodáků, dolil bradu a zlého vykýře písně potleskal.

Hezké vánoce přejeme celé redakční radě.

marie kotková

Z KULTURY:

… 30.11.08 - loutkové divadlo: „O zakleté princezně“ (loutkové divadlo Martínek - MKS v Ostroměři)

V neděli 30. listopadu 2008 se v sále loutkového divadla Matěje Kopeckého (MKS - budova muzea E. Štorcha a K. Zemana) odehraje loutkové představení. Pohádku "O ZAKLETÉ PRINCEZNÉ" zahrají loutkoherci z loutkového divadla Martínek z Libáně. Začátek představení je ve 14:00 hodin, vstupné 10,- Kč.

… 30.11.08 - vánoční strom, adventní neděle (KPSZČ - parkoviště před nákupním střediskem)

Také v letošním roce přivítáme první adventní neděli krátkým kulturním programem a slavnostním rozsvícením vánočního stromu. Přijďte si společně s námi navodit sváteční atmosféru v neděli 30. listopadu 2008 v 16:30 hodin na parkoviště před nákupním střediskem v Ostroměři. V průběhu večera vystoupí ostroměřské děti ze školky a základní školy. Občerstvení pro nás připraví Klub žen a dobrý zvuk zajistí M. Vobořil.

… 6.12.08 - „Mikulášská merenda“ aneb „Čertovský rej“ (Klub žen a TJ Sokol Ostroměř - sál sokolovny Ostroměř)

Klub žen pořádá v sobotu 6. prosince 2008 od 15:00 hodin v sále sokolovny „Mikulášskou merendu“ aneb „Čertovský rej“. Zveme všechny děti a hlavně děti přestrojené za čertíky na odpoledne plné her, soutěží, odměn a dárečků. Těší se na vás Mikuláš.

… 12.12.08 - křest DVD ze sjezdu rodáků v roce 2008 (Obecní úřad Ostroměř - obřadní síň)

Slavnostní křest se uskuteční 12. prosince 2008 od 17:00 hodin v obřadní síni obecního úřadu, kde bude také zároveň promítnut. Na DVD je cca dvouhodinový záznam ze sjezdu rodáků, který se uskutečnil ve dnech 12. - 15. června tohoto roku. DVD je o 10 kapitolách spolu s fotogalerií, která je doplněna mluveným slovem - prologem. Dobrou zprávou pro všechny je to, že bude tento den (a posléze další dny) možnost toto DVD zakoupit za 100,- Kč.

… 23.12.08 - vánoční koncert v kapli (Obecní úřad - kaple Nejsvětější Trojice)

23. prosince 2008 v 18:00 hodin. V programu vystoupí Miroslav Vobořil ml., malý dětský sbor, Pavel Jenčovský, František Vích ml. a Daniel Němeček. Koncert pořádá Obecní úřad Ostroměř. Vstupné dobrovolné, výtěžek ze vstupného bude předán na charitu.

… 24.1.09 - Myslivecký ples (Myslivecké sdružení Podh. Újezd a Vojice - sokolovna)

Upozorňujeme občany a organizace, že uzávěrka ostroměřského zpravodaje na měsíc leden / únor 2009 je ve čtvrtek 22. ledna 2009.

LOUTKOVÉ DIVADÉLKO SE JMENUJE: „LOUTKOVÉ DIVADÉLKO MATĚJ“

K 85. výročí narození ostroměřského rodáka Matěje Kopeckého byla v úterý 4. listopadu 2008 slavnostně odhalena pamětní deska s novým názvem místního loutkového divadla. Od nynějška se loutkaři pyšní novým názvem "Loutkové divadélko Matěj".

Celá událost začala v 16 hodin před budovou kulturního střediska v Ostroměři. Nejdříve přednesl svůj proslov starosta obce Ing. Tomáš Gabriel. Poté odhalila desku s novým názvem dcera Matěje Kopeckého Alena Nováková, která mimo jiné popřála "Matějům" mnoho úspěchů v jejich další práci. Pak se všichni hosté společně s ostroměřskými občany odebrali do zasedací místnosti v 1. patře, kde "Loutkové varieté" představili manželé Rostislav a Alena Novákovi. Hned po skončení varieté zahráli pohádku "O perníkové chaloupce trochu jinak" také loutkaři loutkového divadélka Matěj.

Představení především pro děti připravují loutkoherci:

paní Blanka Splítková, paní Hana Černá, paní Miroslava Hermochová, pan Jiří Holman, paní Jaroslava Horníková, paní Jaroslava Jedličková, paní Věra Štejnarová a paní Božena Vondráčková.

V letošním roce již odehráli 14 loutkových představení, které navštívilo cca 519 dětí a 89 dospělých.

j. novák

Loutkovému souboru „Matěj“ v Ostroměři:

Váženému souboru blahopřeji ku krásné události: zasazení a odhalení pamětní desky s pojmenováním LS „Matěj“ podle slavného loutkáře pana Matěje Kopeckého a to dne 4. listopadu 2008 na domu muzea v Ostroměři.
Příprava pro obecní úřad i kolektiv LS byla náročná, ale výsledek velmi pěkný. Ať se vám daří! Všem hodně elánu a zdraví!

srdečně dana vágenknechtová

OBECNÍ KNIHOVNA

Hvězdička
Hvězdička stříbrná
dopadla na zem
a všechno kolem nás
mění se rázem.
Hvězdička stříbrná
jehličím zavoní,
v zavřeném pokoji
zvoneček zazvoní.
Hvězdička stříbrná
na okno zaťuká
jaká má tajemství
pro holku, pro kluka?
Hvězdička stříbrná
nám zase po roce
přináší stromeček,
přináší Vánoce.

NOVÉ KNIHY

Beletrie pro dospělé: Pstýnkové mámení - P. Nachtmanová, Šílenství jménem láska - L. Stínil, Všichni muži královny - L. Howardová, Drsné město - G. Peleganós, Ostře sledovaný případ - A. Burke, Deset tisíc Škorpionů - L. Frolick, Víc než další den - J. Didionová, Vražda v bludišti - L. Sanders, Safírová kletba - E. Lowell, Dvakrát řež, jednou měř - J. Evanovich, Motlitba za mrtvé - F. Kellermanová, Otevřená zóna - C. J. Box, Nutkání - K. Ablouj, Ďáblův kout - L. Scottoline, Znehybnění - R. Burke, Nůž v zádech - T. Cockey, Smutek nosí černou - G. Hurley, Benátská zrada - S. Berry, Princezna Mia - M. Cabotová, Děvčata z Rijádu - R. Alsanea, Doktorka Valérie - G. Schlogel, Náhrdelník lásky - K. Martin, Záhadný pan Quin - A. Christie, Korouhev slávy - V. M. Manfredi, Plány a touhy - P. D. Jamesová, Matka v krizi - S. Monyová, Pohádkář - B. Nesvatbová, Babinec - Z. Šmíd, Špinavá hra - S. Brown, Návrat do českého pekla - B. Koudelková, Valérie - A. Carrington, Nevěsta ze zámoří Körnerová, Zachráníš mě - J. Fieldingová, Kastráta - I. Lorenzová, A pavouk přichází - J. Patterson, Tanec duchů - J. Case, Chladnokrevně - S. Leather, Pozorovatelka - P. Braunová, Žluté oči vedou domů - M. Pilátová, Vratné lahve - Z. Svěrák, Donchuanky - Z. Durek, Kasař dvojitým agentem - O. Hora, Šantarám - G. D. Roberts, Obratník noci - M. Gruber, Hra o Milana - P. Lázničková, Tantulský příběh - M. Veselá.

Beletrie pro děti: Přebyteční z roku 2140 - G. Malley, Šíleně pubertální kámoši, Šíleně nudný zapadákov, Ferdovy příhody - Z. Francková, Hopík závodníkem - M. Kučera, Kdo je pachatel - H. Conrad, Křemílek, Vochomůrka, V pralese, Chloupek v ZOO, Jak být pirátem - C. Cowellová, Vůně deště - L. Lanczová, Kouzelný talisman - A. Estes, Báro, nebreč - I. Březinová, Chatrč z kostí - P. Dolejš, Ten frajer bude můj - V. Řeháčková, Šíleně ulítlá Tilda - Šíleně tajná aférka - Šíleně žárlivá Frankie - Dost dobrý šoky - Dost dobrý mejdlo - K. McCombieová, Jak vycvičit draka - C. Cowellová.

Naučná pro dospělé: Vím jak chutná vzduch - M. Hirse, Pes pro život - C. Bessant, Čáry, klikyháky a psychický život dítěte, Pěstujeme okrasné cibuloviny - E. Petrová, A možná ještě žijem - R. Mihola, Malé album velkých myslitelů - P. Stokes, Krása na dosah, Jóga v životě současného člověka, Něco na zub pro zubaře a jejich pacienty - V. Franc, Publicistika - J. Čapek, Dech, duch a duše češtiny - P. Loucká, Treblinka, slovo jak z dětské říkanky, Nový Zéland návrat k protinožcům - J. Mára, Rudolf II., císař jehož čas uplynul - V. Junek, Krvavé příběhy z hradů a zámků - F. Krumlovský, Naučte se bránit - Z. Náchodský, Poruchy autistického spektra - K. Thorová. Naučná pro děti: Jak? Vše na co chcete znát odpověď - K. Wollardová, Malování na sklo - S. Penny, Moje první anglická slovíčka, Kdo má smysl pro nesmysl - J. Havel, Moje první říkadla.

O Vánocích myslíme na ty, na kterých nám opravdu záleží.
Jsou jako bílé vločky, snášející se na naši rozehřátou dlaň.
I kdyby se nám nepovedlo všechny tyto vločky pochytat
a pošeptat jim tiché vánoční přání na dlani,
stále můžeme svá přání pošeptat do zimního vánku
a ten je roznese do všech koutů k našim blízkým.
Posílám i já, jedno malé přání k Vám všem.

hana němečková

LIDOVÉ POVĚRY NA HOŘICKU

Ve vlastivědné čítance Pod Zvičinou č.5/2001mě zaujal článek o lidových pověrách v našem kraji, který čerpal z Národopisného sborníku okresu hořického z roku 1895 a který tehdy připravila PhDr.Oldřiška Tomíčková.
Možná v tomto předvánočním čase si tyto zvyky našeho kraje můžeme alespoň připomenout...

Pověry vánoční

Období Vánoc a především Štědrému dni přisuzovali naši předkové největší tajemnou moc a magickou sílu. Podle jejich představ měla tato doba přímo klíčový význam pro celý příští rok; bylo možno ovlivnit úrodu, zdraví i poodhrnout tajemnou roušku budoucnosti. V pestré směsici vánočních pověr, zvyků a obyčejů spatřujeme nejen tradice křesťanské, ale i ty, jejichž kořeny sahají mnohem dál, do dob pohanského dávnověku, kdy staří Slované slavívali svátky zimního slunovratu a obětovali svým bohům. Mnohé z těchto pověr a zvyků již upadly v zapomenutí, jiné známe z vyprávění našich babiček a některé snad ještě sami dodržujeme jako dědictví, které nás jakýmsi tajemným způsobem spojuje s mnoha generacemi našich předků a snad i s těmi, kteří přijdou po nás. Podívejme se tedy, jaké vánoční pověry, zvyky a obyčeje se dodržovaly v Hořicích a na hořickém venkově na sklonku 19. století.

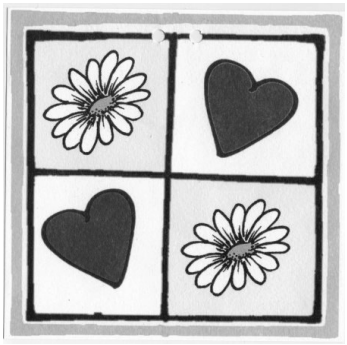
Strava a obětování o Štedrém dnu

Všeobecně rozšířeným zvykem, hlavně na venkově, bylo postit se na Štědrý den. Ti, kteří to vydrželi, pak mohli nejen vidět „zlaté prasátko", ale i jít na „posluchy", tedy vidět a slyšet to, co jiní ne, a dozvědět se, co o nich jiní po vídají. V některých obcích (Červená Třemešná, Kouty) zahajoval hospodář s chasou Štědrý den tím, že v zahradě otřásal stromky a volal: „Stromečku, vstávej, ovoce dávej, je Štědrej den." Ve Svatogothardské Lhotce prováděla hospodyně ráno „cejkání mléka", to znamená, že kropila mlékem chasu, sebe i dobytek. Proč, to již sborník neuvádí. Snad se jednalo o jakousi ochranu před nemocemi (v jednom hospodářství v Lukavci se tento zvyk udržel dosud). Tomu se totiž věnovala i celá řada jiných pověr. Třeba ta, která přikazovala sníst na lačno topinku potřenou česnekem a posypanou „sirou". V Dolní Dobré Vodě dávali totéž psu a kohoutovi, aby byli zlí. Hlavním jídlem byla teprve večeře, jejíž průběh měl pevně stanovená pravidla a přípravě byla stejně jako dnes věnována mimořádná pozornost. Tak například v Chomutičkách pokryli stůl, dříve než na něj prostřeli ubrus, žitnou slámou. Důležité bylo, aby u stolu neseděl lichý počet osob, a v Lukavci muselo být na stole devět jídel. O Štědrém večeru měla před každým hořet svíčka. Zvlášť krásným zvykem bylo sníst při večeři společně jablko (podobně o Velikonocích vajíčko), což mělo upevňovat rodinné vztahy: „Vzpomeneme-li si, s kým jsme jablko jedli, nezabloudíme, třeba by nás blud pojal."

Zbytky od večeře, tedy jakousi oběť, dostávaly stromy, dobytek, drůbež, oheň i voda. Výslužku studni musel přinášet vždy někdo z hospodářovy rodiny, nikdy ne čeleď, a při obětování pronášel: „Tu máš, studánko, od hospodáře Štědrého večera." (Horní Dobrá Voda) nebo: „Studně, nesu ti Štědrého večera, abys hojnost dobré vody dávala“ Také stromům se dávaly zbytky od večeře ke kořenům, což byla prosba za příští úrodu. Na neplodný strom věšeli v Rohoznici pytlíček s kostmi.

Pověry o vdavkách

Mimořádnou tajemnost přičítali lidé Štědrému dni a především pak času půlnočnímu. Tehdy, jak věřili, prý teče v řekách místo vody víno a zvěř mluví srozumitelnou řečí. Běda však tomu, kdo by chtěl v tuto dobu vyjít do přírody a poznat její tajemství. Stejně nebezpečné bylo chodit o půlnoci pro vodu. Lidem se pak naskýtala vhodná příležitost odhalit tajemnou roušku vlastního osudu. Nejvíce pověr se týkalo předvídání budoucnosti mladých lidí, kteří měli „před svatbou", a smrti.

Především dívky toužily dozvědět se, zda a jak brzo se provdají, koho si vezmou a jaký bude ženich. Poněkud komplikovaná byla pověra s jablkem. Děvče si mělo nechat od večeře nejpěknější jablko, to si pak mělo dát v posteli pod hlavu a vyspat se na něm a druhý den si je vzít „na hrubou". V kostele se mělo postavit až dozadu, aby bylo první venku, a pak spěchat domů, postavit se na práh a zakousnout se do jablka. Pak už jen dávalo pozor, který muž půjde první okolo, a totéž jméno měl mít i budoucí ženich. V Miletíně to měly dívky s hádáním jednodušší. Tam stačilo vzít drobty od večeře do uzlíku, vyběhnout s nimi ven a sledovat, koho nejdříve potkají. Muže toho jména nebo zaměstnání pak měly dostat za manžela, jinde dívky „pod komínem" tavily olovo a dle něho hádaly budoucí osud. Odvážnější pak hádaly budoucnost také v díře prosekané v ledu anebo běžely na křižovatku, sely len a říkaly: „Seju, seju len. aby se mi zdál o mém milém sen" (Dachova). Na Chlumu a na Dachovech také dívky sedaly na „oploteň", svlékaly kabátec nebo „špenzr" a dívaly se rukávem na svůj osud. O bezpečnosti vínku v příštím roce se dívky mohly přesvědčit dvojím způsobem. Stačilo zajít večer ke kurníku a zaklepat na spící drůbež. Ozval-li se kohout, bylo to zlé znamení. Jiným způsobem bylo loupení jablka. Podařilo-li se při loupení zachovat slupku vcelku, bylo vše v pořádku, běda však, když se přetrhla.

Chtěla-li dívka vědět, jak brzo se vdá, měla několik možnosti. Dodnes známá je pověra s házením pantoflíčku přes hlavu (házelo se vsedě levou nohou). Obrátil-li se špičkou ven, šla do roka z domu. Podobná byla i pověra házení lžící, kdy budoucnost ukazovala „naběračka". Pokud chtělo děvče zjistit, za kolik roků se vdá, stačilo házet vínek nebo polínko na strom anebo kus štědrovky na střechu. Kolikrát vyhozené věci spadly, tolik roků muselo čekat na ženicha. Za stejným účelem se provádělo i vytahování slámy zuby z

došku na střeše. Kolik stébel děvče vytáhlo, tolik roků muselo čekat. Kde bylo doma víc dospělých děvčat, bylo možné jednoduchým způsobem zjistit, které se nejdřív provdá. Stačilo vyhnat psa ze světnice. Pak každá z dívek položila na stoličku kousek vánočky nebo „šišku" z Božího dam a pustily psa do světnice. Či kousek nejdříve popadl, ta se první vdala.

Skromnějším dívkám stačilo vědět, odkud ženich přijde, a proto chodily třást bezem (kde nebyl, tedy plotem) a říkaly; „Třesu, třesu bez (tes), ozvi se mi pes, kde můj milý večeři dnes." Na Doubravě a v Třebihošti třásly plaňkou, v níž se sbíhaly tři ploty. Na Zdobíně zase tloukly na plot vařečkou vyndanou z jídla. Mládenci se z téhož důvodu dívali na oblohu. Kde uviděli první hvězdičku, odtud přišla nevěsta.

Důležité bylo rovněž vědět, jaký ženich bude. Odpověď na tuto otázku mohla vyřešit například „muzika", tedy jídlo uvařené ze sušeného ovoce. Z něj pak musela dívka poslepu nabodnout kousek ovoce. Napíchla-li švestku, dostala mládence, hrušku - vdovce apod. Vdavky prozradila také přinesená polínka. Byl-Ii jich sudý počet, dívka se do roka provdala, byl-li lichý, musela si počkat. Polínka byla vůbec velmi užitečná, neboť mohla prozradit, jaký ženich bude. Když dívka vytáhla z hromádky rovné polínko, znamenalo to, že dostane hezkého ženicha, sukovaté - chromého či hrbatého, s kůrou - bohatého, bez kůry - chudého. V Dobši muselo děvče polínka pro hádání budoucnosti dokonce ukrást. Svůj osud mohla děvčata uvidět také v peci, v komíně, v tmavé komoře, v měděnci anebo na rozcestí při setí lnu. Mnoho též prozradily „posluchy" tomu, kdo se postil. Kdo slyšel hudbu, čekala ho svatba nebo jiná radost, hlas zvonů znamenal smrt. Uslyšel-li Člověk „ano", znamenalo to vyplnění nějakého přání a naopak. Výhodné prý bylo i provádět „posluchu" pod okny ženicha či nevěsty. Co tu uslyšel, splnilo se (anebo si to mohl ještě rozmyslet).

Jak je vidět, většina pověr ve věci vdavek se týkala dívek. Proč? Jistě to nebylo proto, že by chlapci nebyli zvědaví na svou budoucí nevěstu, měli však do jisté míry osud ve svých rukou. Dle tehdejších zvyklostí si totiž mládenci vybírali sami dívku svého srdce, byť byli často omezováni majetkovými poměry a přáním rodičů, názor vyvolené mnohdy nehrál velkou roli. To dívky musely obvykle čekat, kdo si pro ně přijde, a čím menší měl věno, tím větší byl strach, že si pro ně přijde starý vdovec nebo někdo ne právě milý. A zůstat „na ocet a stát se zátěži pro příbuzné také jistě nebylo nic příjemného. A tak si čekání na ženicha usnadňovaly prováděním různých zvyků a pověr, které jim dávaly alespoň určitou naději, že dostanou toho, koho budou chtít.

Předpovídání smrti

Smrt v domě mohl věštit i lichý počet stolovníků při štědrovečerní večeři, prázdný ořech, nebo překrojené jablko, v němž se objevil kříž z jader, zhasnutí svíčky, dvojitý stín na zdi anebo stín bez hlavy. Také pohled klíčovou dírkou prozradil, kdo do roka zemře, byl totiž viděn bez hlavy. Kdo dřív zemře, mohla prozradit i sanice (kost z husy). Tahali-li se o ni dva, zemřel dříve ten, komu v ruce zůstal menší kus. Při večeři nebylo dobré sedět ke dveřím tváří ani zády. Kdo se narodil na Štědrý den, obvykle brzy zemřel. Kdo by vstal od stolu před skončením večeře, brzy zemřel (Podhorní Újezd).

Počasí, zdraví, štěstí, neštěstí

Pozorováním počasí ve dvanácti dnech po Štědrém dnu se dalo předpovědět počasí v následujících dvanácti měsících. Podobně mohla posloužit i cibule a sůl. O Štědrém večeru rozkrojil hospodář cibuli a jejími slupkami přikryl dvanáct hromádek solí. Sůl suchá či rozpuštěná pak mohla prozradit, jak bude který měsíc bohatý na vláhu. Pro hospodářství bylo dobré dozvědět se, budou-li se v příštím roce více rodit býčci, či jalovičky, slepice, či kohouti apod. Jak? Stačilo na Štědrý den dávat pozor, přišel-li do stavení první muž či žena. Některými pověrami mohl člověk ovlivnit své zdraví či prospěch: jedl-li o Štědrém večeru hrách, byl příští rok silný, jedl-li jáhly, byl bohatý.

Při večeři měl mít v kapse peníze, aby mu z ní nevyšly celý rok. Mnohé pověry pamatovaly i na prospěch v hospodářství. Ráno na Štědrý den musel hospodář nasypat slepicím zrní do obroučky, aby se držely pohromadě. Sousedům musel vytáhnout po stéble z doškové střechy a svázat v povříslo, aby slepice nezanášely. Dobré bylo zřídit slepicím i nové hnízdo, na něž se musel hospodář zvláštním způsobem sám posadit. Aby slepice dobře seděly, nesměla hospodyně vstávat od večeře a bylo ještě lépe, měla-li přitom pod stolem nohy „v krbani" či ..na ošatce". Hospodář si ze stejného důvodu sedal na čepici a nohy musel mít „na trnoži". Po večeři zabušil hospodář palicí třikrát do kůlu v plotě, aby slepicím neškodila kuna. Zbytky ze stolu se odnášely myším do stodoly, aby neškodily. Hospodář dával slepicím kousek těsta s mákem nebo zaječí bobky, aby hodně nesly. A co bylo nejdůležitější, stejně jako na Velký pátek, ani na Štědrý den hospodyně nikomu nic neprodala, nedala ani nepůjčila. Věřila totiž, že by takto získanou věcí bylo možno škodit.

Od mláďátek do tří králů

Na „Mláďátka" (28. prosince) budil hospodář děti a ptal se, kolik bylo mláďátek. Když nevěděly, dostaly metlou. Podle počasí v tomto dnu hádali mnozí budoucnost. Prželolí, bylo-li ten den sychravo, umíralo v tom roce mnoho dětí. Na „Mláďátka" se nesmělo šít, aby se nesesbíraly prsty. V Bílsku hospodáři v dřívějších dobách sledovali, na který den připadlo „Mláďátek". Ve stejný den seté obili se totiž nedařilo.

Počasí i události na Nový rok věštily počasí i průběh celého příštího roku. Co člověk ten den udělal, nebo co mu jiní dělali, dělo se mu pak celý příští rok. Pokud byly na Nový rok ráno Červánky, hořelo mnoho v příštím roce. Chtěl-li být někdo celý rok zdráv, musel se na Tři krále vykoupat v řece. Jak je vidět, měli i naši předkové o Vánocích práce a starostí víc než dost. Kromě úklidu, vaření, pečení a

povinností křesťanských museli totiž dodržovat celou řadu zvyků a pověr. Na nic se nesmělo zapomenout, vždyť každé opomenutí mohlo, dle tehdejšího smýšlení, v příštím roce neblaze projevit v hospodářství či na zdraví.

Snad každý z nás i dnes dodržuje o Vánocích nějaký starý rodinný zvyk, bez něhož by pro něho Vánoce nebyly těmi pravými Vánocemi, něco, co mu připomene jeho vlastní dětství i jeho blízké, kteří již často žiji jen v jeho srdci a vzpomínkách. Na jeden ze starých vánočních zvyků by však neměl zapomenout nikdo z nás. Rozkrojte u štědrovečerního stolu to nejkrásnější jablíčko a dejte z něho každému, koho máte rádi. A bude-li vám někdy těžko, vzpomeňte, s kým jste o Vánocích jablíčko jedli a „nezabloudíte, třeba by vás blud pojal,"

Na základě článku vlastivědné čítanky připravil
miroslav vobořil ml.

VÁNOCE - HISTORIE, TRADICE, ZVYKY ...

Vánoce (z něm. Weihnachten svaté noci) jsou v křesťanské tradici oslavou narození Ježíše Krista. Spolu s Velikonocemi a Letnicemi patří k nejvýznamnějším křesťanským svátkům, slaví se od 25. prosince do první neděle po 6. lednu. 25. prosinec jako datum Kristova narození uvádějí někteří křesťanští teologové již ve 3. století a oslava tohoto narození je dosvědčena poprvé v Římě kolem roku 336. Všeobecně se Vánoce v církvi slaví od 7. století.

V Čechách je však za vrchol Vánoc považován Štědrý den, 24. prosinec, coby předvečer samotné slavnosti, do Vánoc je někdy zahrnována i doba adventní, která Vánocům předchází. K Vánocům se pojí nejrůznější tradice, k nimž se řadí vánoční stromek, jesličky (betlem), vánoční dárky, které nosí Ježíšek, či vánoční cukroví; některé z těchto tradic pocházejí již z předkřesťanských dob a souvisí s oslovou slunovratu, který na tyto dny též připadá. V současné době se však původní, náboženský význam Vánoc vytrácí a Vánoce se považují i za jeden z nejvýznamnějších občanských svátků.

Vánoce jsou považovány za nejdůležitější svátek i pro nekřesťany, kteří ho spojují se zakončením roku a s trávením času v rodinném kruhu. Vánoce jsou slaveny 24., 25. a 26. prosince, ale předchází jim v křesťanském pojetí čtyř týdenní období zvané advent. Všechny tři dny jsou oficiálním státním svátkem. Ústřední postavou Vánoc je postava Ježíška - postavy malého dítěte nosící dárky, i když i zde je vidět pronikání cizích kultur (Santa Claus).

První jesličky (betlém) poprvé postavil v Grecciu roku 1223 sv. František z Assisi. V Čechách se tento zvyk objevuje roku 1560 v kostele sv. Klimenta v Praze, v 19. století se pozvolna stal dalším symbolem Vánoc vánoční stromek, který se v českých zemích všeobecně ujal až po první světové válce. Vánoční stromeček je v současnosti asi nejrozšířenější zvyk okolo Vánoc, kdy je na Štědrý den vztyčen jehličnatý strom, který se následně ozdobí vánočními ozdobami a pod kterým se nacházejí dárky.

24. prosince bývá tradicí, že se schází celá rodina na slavnostní Štědrovečerní večeři. Samotná večeře se tradičně skládala z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem a během její konzumace panovaly jisté zvyky. Například se stolovalo o jeden talíř více pro nečekanou návštěvu, či se pod talíř umísťuje mince. Kdo jí nalezl, toho se měly celý rok držet peníze. Dalším zvykem je, že se od Štědrovečerní večeře mohla vzdalovat pouze hospodyně, dokud všichni lidé nedojedli.

redakční rada

Své příspěvky, námitky, připomínky a návrhy zasílejte na adresu MKS (T. G. Masaryka, Ostroměř) nebo na e-mailovou adresu: mks.ostromer@centrum.cz

blahopřejeme !!!

ŽIVOTNÍ VÝROČÍ
prosinec:

Ulrychová Marie z Ostroměře	84 let
Novotný František z Ostroměře	70 let
Křovina Jaroslav z Ostroměře	70 let
Šír Antonín z Domoslavic	70 let

navždy nás opustili:

Tauchman Vladimír 54 let
z Ostroměře

Dne 20.10. uplynulo 20 let od úmrtí našeho nezapomenutelného tatínka a dědečka, pana Josefa Johna a 29.11. uplynulo i 100 let od jeho narození.

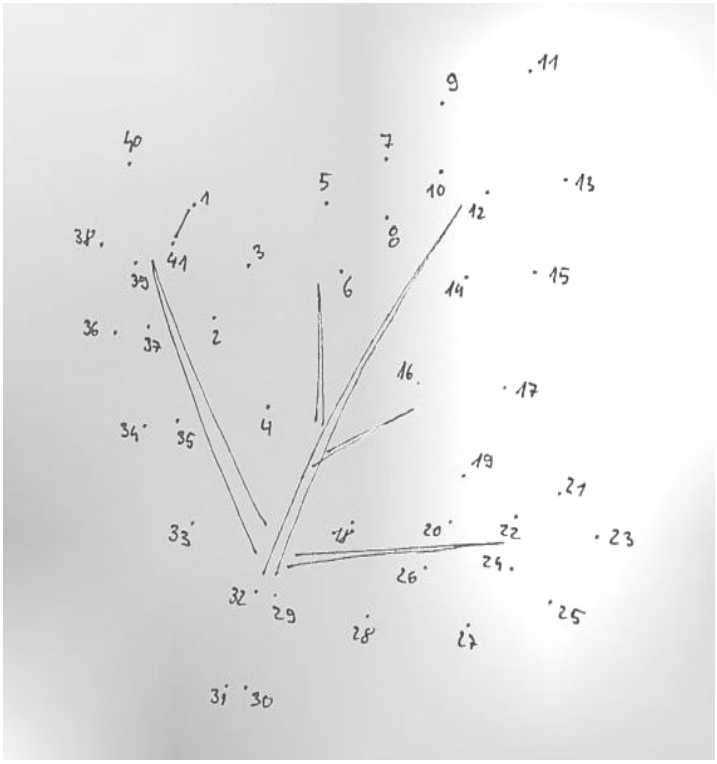

Vzpomínáme i na naší maminku a Babičku, stále postrádanou paní Marii Johnovou, která zemřela před 25 lety, v roce 1983.

Oba nám stále chybí a žijí s námi jen ve vzpomínání

Dcera Stáňa s manželem Vladimírem Cilerovi

Spojovačka pro nejmenší - spojte postupně jednotlivé body podle abecedy.

2				3			6	1
5	6		2				8	
		9	7		6	4		
		6		5		2	7	
8			4		3			9
	4	5		9		1		
		7	8		1	3		
	8				7		4	6
6	9			4				7

		9	5	7		6		3
8		2	4					7
	6							
6		1			5			
		8				4		
			2			1		6
							1	
3					2	5		8
2		5		1	4	7		

			8	6			2	
			7	3	9		1	
3					2	4		
8						5		7
			4		1			
6		9						4
		6	2					9
	3		5	9	8			
	1			4	7			

V tajence této doplňovačky se ukrývá název jedné z ulic obce Ostroměř … (pom.: Noah)

1	N				
2	P				
3	N				
4	P				
5	N				
6	P				
7	N				
8	P				
9	N				
10	P				

1. - znenadání
2. - uzenina
3. - bývalý francouzský tenista
4. - zákeřný
5. - příliš důvěřivý
6. - podnik provozující poštovní služby
7. - malé stonky
8. - stavba určená k lovu zvěře
9. - ženské jméno
10. - zákonný nárok

Ostroměřský zpravodaj **vydává Místní kulturní středisko,** T. G. Masaryka, Ostroměř, obvykle měsíčně. Redakční rada MKS: Jan Novák, Jana Vobořilová, Eliška Škvrnová, Lada Vávrová a Hana Němečková. Své texty, přání, názory a připomínky podávejte v písemné podobě laskavě na Obecní úřad vždy do 20. dne v měsíci. Pokud je to možné, zasílejte své příspěvky v elektronické podobě na e-mailovou adresu: mks.ostromer@centrum.cz. **Za podepsané příspěvky redakční rada neručí.** Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátit či stylisticky upravit. **Tiskne** RK TISK Jičín, Hradecká ulice 1130, 506 01 Jičín, na recyklovaný papír. **Distribuce:** MKS Ostroměř, muzeum E. Štorcha a K. Zemana, Tabák - Papírnictví p. Vyhnálek.